

Nr. 186

**BODAJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą!**

*****
KALENDARZYK

3	N. Anatoł usza
4	P. Józefa Kai.
5	W. Antoniego
6	S. Izajasza
7	C. Cyryla i Med.
8	P. i Elżbiety K.
9	S. Weroniki

REDAKCJA

w ŁODZI
Al, Kościuszki Nr 41
TELEFON 23.

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Sobota dnia 9 lipca 1921 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmują wyłącznie „Reklama Polska Jasna 10.

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada

Ogłoszenia do numerów następnego dnia są przyjmowane do godziny 5 wieczór.
po godzinie 5-ej do ceny zasadniczej dolicza się 50%.

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 315.
Miesięcznie „ 105.
za roznośzenie
15 mk miesięcznie.
Z przes. poczt.
Kwartalnie Mk. 350
Miesięcznie „ 120.
poza Łodzią egz. 5,50
w Ameryce
1/2 dolara miesięcznie
Konto Pocztowej Kasy
Oszczędności 60,59%
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

CENA OGŁOSZEN: PRZED TEKSTEM i w TEKSCIE 20 mk. ZWYCZAJNE 10 mk. NEKROLOGI mk. 15 za wiersz nonpar. DROBNE OGŁOSZENIA mk. 2,50 za wyraz, najmniej 25. Dla poszukujących pracy mk. 1,50. KOMUNIKATY mk. 15. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagraniczne 200 proc. drożej. Stronica przed tekstem, w tekście dla ogłoszeń, podzielona na 6 lamów, za tekst na 5 lamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia i nekrologi tylko na 2, 4 i 6 lamów. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój”, w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego, ul. Zamkowa.
Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Teatr Miejski

Tylko 2 dni

Teatr Miejski

Dzielną 18.

Dzielną 18.

Gościnne występy artystów Warszawskiego teatru operetkowego w całym komplecie

== CZARNY KOT ==

Dziś sobota 9-go lipca
o g, 7-ej i 9-ej w,

Jutro niedziela 10-go lipca
o godz, 7-ej i 9-ej w

„Ach te warszawianki“

Miłość

Operetka Hartmana. Tłumaczył i lokalizował Stach.

Trzy wesołe migawki ze śpiewami, Wł. Jastrzębca.

CZĘŚĆ KONCERTOWA

Kierownik art, I, Winiaszkiewicz,

UWAGA!!

Kasa teatru sprzedawać będzie bilety od godz. 10-tej rano bez przerwy, Z powodu przewidzianego natłoku. Dyrekcja uprzejmie prosi Sz. Publiczność o wykupywanie biletów na pierwsze przedstawienie na godz. 7-mą wiec

Spieszcie wszyscy jutro

Spieszcie wszyscy jutro

na Zabawę Majstrów Fabrycz.

do ogrodu Hauslera w Radogoszczu,

(2:52-B-1)

Kopalnia Gliny Ogniotrwałej i Rudy Żelaznej

(Siwier) i biało-różowa

W. Szymakowski

Zamówienia wagonowe. Zachodnia 11 W. Widmanski

„ROZWADY“

(Pz 0022)

Pamiętajcie o żołnierzu polskim.

PIĘKNEM ZA NADOBNE.

Faktem już niepodlegającym dzisiaj dyskusji jest wrogię stanowisko Anglii wobec naszego „dwuletniego mocarstwa“

Dalecy jesteście od przypuszczeń, aby tak wytrawni i zimni politycy, jakimi niewątpliwie są Anglicy, czuli jakąś złość lub animozję do Polski, było również błędem i nieologicznym twierdzenie że są oni podszczuwani przez Żydów.

Były by to poglądy bardzo mijające się z prawdą, gdyż Anglia przez całe swe istnienie nie miała najcieńszych polityków którzy nie dopuściliby cienia jakiegokolwiek afektu przy... kopaniu dołek innemu narodowi.

Faktem jest jednak niezaprzeczonym iż gdzie tylko kto nam podstawił nogę, gdzie tylko kto wykopał dołek w który nieopatrznie wpadli kumotrowie dziedzica w Wierchosławie... tam zawsze spotyka liśmy zimną twarz i ceremonjalne wyrazy ubolewania Anglika. Dzisiaj po sprawie gdańskiej, po plebiscycie śląskim, po aferze wileńskiej — nie może być dwóch zdań o tem, iż Anglia, ma jakiś interes w tem aby nas osłabić, okraść odebrać co mamy do odebrania — wiedeńską, borysławską, lub lasy litewskie, a resztę zamienić w intruszą faktorję poważniejszych firm angielskich.

Ze jest to wróg nieubłagany i konsekwentny trzeba mieć zawsze i wszędzie na uwadze i zdrowa logika każe nam odplacać tą samą monetą, jaką oni nam wciskają...

A obecnie zdarza się po temu niepoślednia sposobność.

Mówimy tu o sprawie irlandzkiej.

Gnębienie Irlandczyków w swej ojczyźnie doszło już do takich rozmiarów iż los Irlandji można śmiało porównać z losem Polski za czasów największego rozpanoszenia się caratu.

Anglia należy do Ligi Narodów, na której posel polski powinien corychlej poruszyć sprawę męczeństwa Irlandji, żądać wysłania komisji międzynarodowej, a la Samuels w Polsce, która by zbadała okropny ucisk „mniejszości narodowej“ w Anglii... Polska powinna podnieść inicjatywę wysłania komisji, któraby zbadała na podstawie § 97 traktatu wersalskiego, pogromy irlandzkie, znęcanie się nad więźniami, głodzenia burmistrzów, morderstwa księży...

Wątpimy bardzo czy lew brytyjski po-

zwoli sobie na takie uragowisko, na jakie pozwoliła sobie „ludowa chłopsko-robotnicza Polska“, ale efekt takiego wniosku na uroczystym posiedzeniu Ligi rozejdzie się na całym świecie, wywołując wszędzie echa współczucia i sympatji dla ciemzonego narodu...

Taki krok dyplomatyczny daje nam po za uderzeniem wroga w piętę Achillesową, jaką jest niewątpliwie Irlandja, wielkie komisji polityczne.

A więc w pierwszym rzędzie pociągnie za sobą niezwykle gorącą nić sympatji wielu milionów mieszkańców Irlandji, którzy bądź co bądź pewien wpływ na politykę angielską mają, a mieć będą znacznie większy.

W Ameryce, gdzie Irlandczycy zajmują niemal dominujące stanowisko, taki krok Polski rozlegnie się głośnym echem od błękitnych fal jeziora Ortario aż do gór Skalistych Kalifornji...

A czy nasza amerykańska pożyczka dolarowa na tem nie skorzysta — czy potężny głos Ameryki nie zaważy co w sprawie Śląska, niech osądzi każdy logicznie myślący człowiek.

Po zatem w Anglii rzecz może paradoksalna napewno uzyskamy... uznaniu, jako przeciwnik, do którego zawsze... należy brać pod uwagę. W Anglii bokser, który potrafi przeciwnikowi zadać zreczny cios, zawsze ma za sobą sympatje tłumu.

Wszystkie więc na zimno przeprowadzone rachuby przemawiają za tą kombinacją, która nam przyniesie niewątpliwie korzyści moralne i materialne.

Nienależy tylko przepuścić chwili. Sto sunek Anglii do Irlandji może się zmienić każdej chwili i przepuścimy piękną chwilę rewanżu za ostatnio z win Anglii przegrana sprawę Wileńską, gdzie dyplomacja Lloyd'a Georga bezwzględnie maczała palce aż... po same łokcie.

Takich zniewag jak misje angielsko-żydowskie naród polski nie zapomni i dzisiaj powinien przy nadającej się sposobności odplacić pięknem za nadobne, odrzucając staro polskie „nie wypada“ i „kochajmy się“.

Nigdy nie traktować szlachetniej wroga — niż on nas traktuje — oto maksyma którą powinniśmy wypisać na drzwiach swego ministerstwa spraw zagranicznych.

A.S.

O zdrowienie armji.

„Kurier Poranny“ z dn. 5 b. m. w artykule pod obok wskazanym nagłówkiem pisze:

„Kierownicy całych oddziałów w sztabach w ministerjum wojny i t. d. przechodzą do służby cywilnej, wycofując się z wojska, po zostawiając na swem miejscu miernoty, ludzi przygotowanych do swego stanowiska.

„W ten sposób korpus oficerski ogółca się z sił najbardziej fachowych.

„Pozwalając na to ogółcanie naszego korpusu oficerskiego... popełniamy poważny błąd, który może mieć daleko idące następstwa.

„Jest rzeczą nieprzezorną pozwolić na to by cały nasz młody aparat wojskowy zafundował się i chłomał, dzięki temu, że najlepsze jednostki opuszczają szeregi wojskowe.

„Im lekkomyślniej pozwolimy osłabić nasz korpus oficerski przez usuwanie z niego najlepszych jednostek, tem słabszym będą fundamenty naszej armji, na której budujemy przyszłość i bezpieczeństwo państwa“.

Wszystko co tu powiedziano, jest zupełnie słuszne. Obszerniej i bardziej wyczerpująco pisaliśmy o tem w artykułach wstępnych naszego pisma z dn. 14 i 29 czerwca.

Autor zacytowanego artykułu „Kur. Por.“ myli się jednak, sądząc, że uratować sprawę jest możliwem tylko przez podniesienie gazy oficerskiej.

Nie było armji na świecie, nawet wśladnych, które posiadały najlepsze korpusy oficerskie, która byłaby w stanie dać oficerom uposażenie materialne lepsze, niż te, jakie zabezpieczają swym pracownikom inne zawody. Za służbę wojskową należy się oficerom, poza gażą, wynagrodzenie w innej, szlachetniejszej postaci. Najlepszymi oficerami są ci, co służą nie dla zarobku.

Przyczyny ogólnej niechęci do wojsko wości są głębszej natury, niż sądzi „Kurier Poranny“.

Trzeba, by ta instytucja, która się nazywa armją polską, była prawidłowo zorganizowaną i umiejętnie, fachowo kierowaną. Wówczas przynależność do takiej instytucji będzie cenioną.

Trzeba, by korpus oficerski posiadał odpowiedni prestige wobec całego społeczeństwa polskiego. A dlatego winien się opierać na trzech zasadach: karności, honoru i apolityczności.

Trzeba, by korpus oficerski miał zaufanie do swego dowództwa i był przejęty duchem koleżeństwa. A dlatego kierownicze stanowiska powinny być obsadzone nie przez dyletantów amatorów lecz przez fachowców.

W wojsku powinna być bezwzględna równość i sprawiedliwość, nieuzależniona od pochodzenia politycznego. Wszelkie formacje uprzywilejowane, o charakterze pretorjańskim, w rodzaju lejbu legionistów i konnych socjalistów, jak również i takie organizacje, które ubliżają honorowi oficerskiemu, zajmując się szpiegostwem swych kolegów, intrygami służbowymi i propagandą polityczną powinno być skasowane.

Uposażenie materialne, które zawsze będzie niższe niż w innych zawodach, winno być dostateczne dla przyzwoitego utrzymania się. Przyczem najpraktyczniejsze rozwiązanie tego zadania za pomocą organizacji kooperatyw wojskowych przez rząd subsydjowanych. Oficerowie powinni otrzymywać w naturze: mieszkanie, prowianty i ubranie.

Armja musi być organizowana na zasadach militarynych i czas już zaprzestać eksperymentów peowiackich.

A gdy to się stanie, możemy być pewni, że do korpusu oficerskiego będą się garnąć wyborowi przedstawiciele społeczeństwa, którzy do służby pociągać będzie nie wysokość gazy lecz honor noszenia munduru armji polskiej.

Rzady proletariatu.

W żadnym zdrowym państwie ludzie bez wykształcenia nie należą do rządu. W Polsce jest inaczej i dlatego jest źle.

Rządzenie państwem z pominięciem inteligencji polskiej, to tak bez mała, jak gdyby na 300-morgowym folwarku gospodarował piętnastoletni pastuszek. Jak długo trwałaby taka gospodarka i czemuby się skończyła?

Nieprzyjaciele Polski szczują włościanina i robotnika na inteligenta, na „pana“

Przecież tyle rozumu ma każdy, aby pamiętać, że jeśli on nie ma wykształcenia nie powinien pchać się do władzy, to syn jego, wnuk i prawnuk.

Jego zdobędą w wolnej Polsce wykształcenie i będą rządzić. A będą oni takimi samymi „panami“ jak dzisiejsi inteligenci, bo do inteligencji polskiej wchodzi każdy polak ze wsi, czy z miasta, z włościan czy z robotników.

Im więcej będzie „panów“ z włościan i robotników, tem lepiej dla Polski.

A gdyby, nie daj Boże, Polska źle się rządziła i obcy znowu zapanował, to jakiś los czekałby włościanina, robotnika czy inteligenta polskiego?

Wszyscy poszliby na pognój!

Mówiono mi, że emigrantów włościan, udających się do Ameryki eskortują w Londynie na jęte podobno przez towarzystwa emigracyjne bandy Izraelitów, które śpiewają:

„Jeszcze Polska nie zginęła,
ale zginąć musi,

Bo już Polak naszym żydkom
buty czyścić musi“.

(Z wiarygodnego źródła) Więc baczność.

Szlachcie Polskę zatracił i krwawił się o nią przez półtora wieku naróżno: nie odzyskał, jeno imię święte uratował, tradycję państwa we zachował.

Odzyskała państwo polskie za wolą Stwórcy inteligencja polska, złożona z potomków dawnej szlachty, z mieszczan i z włościan.

Gospodarzu, bacz na szlachcica polskiego.

„Gaz, Wasz“

Z Sejmku

Początek godz. 11 m. 50.

Przed porządkiem dziennym p. Adam udzielił wyjaśnień na skutek zgłoszonego przez klub P S L nagłego wniosku zarzucającego pogwałcenia konstytucji przez p. Adama i Skarbka przez uzyskanie od rządów koncesji na sprzedaż biletów kolejowych i kart okretowych i domagającego się uznania przez Sejm mandatów tych obu posłów za wygasłe i wezwania rządu, aby cofnął owe koncesje.

W dalszej rozprawie nad pełnomocnictwami rządu do wydania rozporządzenia regulującego obrot pieniądzy zagranicą oraz do ustaw o emisji biletów i kredycie państwa, p. Wojdaliński zaznacza, że państwo dopłaca nie tylko do aprowizacji obywateli ale i do korzystania przez nich kolei, poczty, telegrafu, i t. d. Minister skarbu powinien być w stosunku do swych kolegów dyktatorem.

P. Diamand stwierdza, że wolny handel to w naszych warunkach rozpętanie wszystkich sił prowadzących do niszczenia naszej marki i podwyższanie cen żywności. Stronnictwo mówcy będzie głosowało przeciwko wszystkim przedłożeniom finansowym rządu.

P. Dymowski uważając nową emisję za szkodliwą oświadcza, iż jego stronnictwo już niema zaufania do środków proponowanych przez ministra skarbu i głosować będzie przeciwko tym ustawom.

P. Rudziński zaznacza, że klub mówcy nie weźmie udziału w głosowaniu nad projektem ustawy, gdyż nie przedłożenie dotychczas przez rząd budżetu nie pozwala posłom zorientować się w zamierzeniach rządu. Natem obrady odroczone do godz. 4 pp.

Po przerwie p. Stapiński w obszernym wywodzie poddał krytyce stosunki gospodarcze i finansowe proponując radykalnie zmniejszyć stan wydatków.

P. Radziszewski oświadcza, iż Klub jego będzie głosował przeciw powiększeniu emisji do 18 miliardów jak wogóle przeciwko wszystkiemu dalszemu podniesieniu emisji, gdyż to pogarsza naszą sytuację. Natem za-

kończono rozprawę szczegółową o emisji banknotów.

W głosowaniu pierwsza ustawa przeszła 120 głosami przeciw 115 druga ustawę o kredycie w P K K P przyjęto 123 przeciwko 110.

Trzecią ustawę o regulowaniu obrotu pieniężnego zagranicą przyjęto zwykłą większością głosów.

Przystąpiono do trzeciego czytania i po przemówieniu p. Wierzbickiego przyjęto wszystkie 3 ustawy w trzecim czytaniu.

Następnie p. Swida referował sprawę uruchomienia tartaku w lasach państwowych. Oszacowaniem puszczy Białowieskiej zajął się gen. Wroczyński. Według obliczeń jego drzewa szpilkowego w wieku ponad 200 lat jest półtora miliona metrów klub. Biorąc pod uwagę tylko pierwszą kategorię drzew przedstawia ona wartość 1 miliona funtów szterlingów — 5 miliardów marek.

Niemcy podczas okupacji zdążyli ściąć tylko 1 proc. ogólnego drzewostanu. Komisja skarbowo—budżetowa również uznała sprawę za pilną, gdyż takie drzewo jak puszcza Białowieskiej znajduje się tylko w Brazylii a dochód z niego może usunąć kłopoty skarbowe.

Dalsze rozprawy odroczone, następnie przyjęto nagłość i meritum wniosku opiewającego. Powołuje się komisję sejmową z 7 członków celem zbadania działalności straży krasowej. Sąd marszałkowski zażąda od ks. Lutosląskiego dowodów na podniesione przez niego 7 lipca obniżające powagę Sejmu zarzuty jakoby niektóre przez niego nie wymienione stronnictwa czerpały z funduszy publicznych na cele partyjne, a z braku dowodów napietnuje nadużywanie trybuny sejmowej i nie tykalności poselskiej dla napaści na całe stronnictwo i obniżania tem samym powagi Sejmu.

P. ks. Lutosląski oświadcza, że miał na myśli w tych zarzutach stronnictwo P S L. Następne posiedzenie 27 lipca o godz. 4 p.

Z Warszawy.

WARSZAWA 7 (PAT) Komisja komisaryjna przyjęła w drugim czytaniu projekt ustawy o udzielaniu koncesji na budowę kolei przedsiębiorstwom prywatnym.

Komisja wojskowa i rolna na wspólnym zebraniu rozpatrywały wniosek nagły w przedmiocie odmawiania żołnierzom pierwszeństwa przy nabywaniu ziemi w parcelacji przez Główny Urząd ziemski. Uchwalono wezwać rząd, aby przy kwalifikowaniu nabywców z dwóch osób równouprawnionych przyznawał bezwzględnie pierwszeństwo byłym wojskowym fachowym.

WARSZAWA Komisja inwalidzka po wysłuchaniu referatu p. Raucha co do fabryki protez we Lwowie postanowiła wysłać posłów Raucha i Wojnarowicza dla zbadania fabryki. W sprawie wniosku p. Dąbala o utworzeniu banku inwalidzkiego komisja opowiedziała się przeciwko zakładaniu osobnego banku. I wezwala rząd aby szybciej zrealizował kapitalizowanie rent i udzielił zaliczek na umożliwienie zakładania warsztatów pracy jeszcze przed wprowadzeniem w życie ustawy inwalidzkiej.

Z powodu zająć w Bytomiu.

(o) Grupa parlamentarna przyjaciół polskich uchwaliła żądać od Brianda zastosowania względem Niemiec sankcji karnych. Z powodu zamordowania w Bytomiu majora francuskiego. (3)

Jak donoszą z Berlina, niemiecki minister spraw zagranicznych udał się wczoraj z własnej inicjatywy do gmachu ambasady francuskiej, ażeby wyrazić ambasadorowi Loraia swe ubolewanie z powodu krwawych wypadków w Bytomiu. Ambasador Loraia zwrócił uwagę Rosena na wielkie niebezpieczeństwo płynące z faktu przebywania na Śląsku niemieckich ochotników z wolnych korpusów, jak to niemieckie dzienniki same przyznają. Rosen złożył zapewnienie, że rząd niemiecki troszczy się o to, żeby sytuację poprawić, a mianowicie ofiarowując przede wszystkim pracę zwolnionym z szeregów ochotników, napływającym z G. Śląska

Kronika telegraficzna.

(kt) Rząd bułgarski wszczął starania o odroczenie na 3 lata wszelkich wypłat z tytułu odszkodowań. (3)

— (kt.) W czasie rozruchów jakie wybuchły w Algierze i Indjach podpalono gmach poczty policji i szereg innych domów.

— (kt.) Nieznani sprawcy zerwali sztandar amerykański z gmachu konsulatu St. Zjednoczonych Wszczęto śledztwo. Władze angielskie wyraziły konsulowi amerykańskiemu swoje ubolewanie.

— (kt.) Komisja mieszana litewsko—łotewska, która miała ustalić granice między Litwą a Łotwą nie doszła do porozumienia. Delegacja łotewska powróciła do Rygi. —

Wiadomości polityczne.

(wp) Inż. Wacław Paszkowski został mianowany kierownikiem oddziału likwidacji demobilu wojskowego przy Min. Handlu i Handlu.

(wp). Z okazji szczęśliwego uniknięcia skutków zamachu przez ks. regenta serbskiego wystosował naczelnik państwa do Jego Królewskiej Wysokości depeşe gratulacyjną. Ks. regent nadesłał w odpowiedzi depeşe z wyrazami szczerzego podziękowania.

Po operetce sądowej w Lipsku.

Z powodu wyroku trybunału Rzeszy w Lipsku uniewinniającego gen. Stengera w Paryżu przeważa opinia iż sprzymierzeni powinni za wspólnym porozumieniem zaprotestować przeciwko tego rodzaju wyrokowi, oraz równocześnie wycofać z trybunału w Lipsku wszystkie akta, jakie tam dotychczas przesłali.

Wysłany przez rząd francuski do Lipska dla siedzenia przebiegu procesu radca Matter był przedmiotem wrogich manifestacji ze strony tłumy niemieckiej, gdy wraz ze swymi współpracownikami opuszczał pałac sprawiedliwości, po wydaniu przez trybunał wyroku u-

niewinniającego gen. Stengera. (3)

DELEGACI KOALICJI NIEPOTRZEBNI W NIEMCZECH.

PARYŻ. 87 (EE) „Matin“ donosi, że wobec uwolnienia gen. Stengera rząd francuski oświadczył, iż obecność delegatów francuskich w Lipsku jest zbędna, a nawet śmieszna. Briand wezwał przedstawicieli francuskich do bezwzględnego powrotu do Paryża; — zwrócił się nadto do rządów angielskiego i belgijskiego, aby zrezygnowały z wysyłania zastępców do Lipska.

Wojna grecko-turecka.

CHORSEA. Przed kilku dniami wysocy komisarze ententy w Konstantynopolu otrzymali zawiadomienie, że Mustafa Kemal pragnie nawiązać z nimi lub ich przedstawicielami bezpośrednie porozumienie.

W odpowiedzi na to komisarze zawiado-

mili mustafę Kemala, że gotowi są wysłuchać go i że w tym celu gen. Karlington będzie wydelegowany by się z nim spotkać. Reprezentanci koalicyjni nie zostali jeszcze upowaznieni do prowadzenia z mustafą Kemal pertraktacji o czem ten ostatni został zawiadomiony.

Unja celna z Gdańskiem nie na czasie.

W związku z toczącymi się rokowaniami polsko-gdańskimi Związek kupców trudniących się handlem maszyn i narzędzi rolniczych zwrócił się do Izby handlowej z żądaniem, by wszelkimi siłami starała się zapobiec przyścisłu do skutku w obecnym czasie unji celnej polsko-gdańskiej, ponieważ obecny stan finansowy gospodarczy w Polsce uniemożliwi wszelkie stosunki handlowe z Polską. Należy przeto zwrócić

się do ligi narodów z żądaniem bezwarunkowego odroczenia terminu wejścia w życie unji celnej gdańskiej dopóki stosunki handlowe w Polsce nie wrócą do normalnego stanu. Polska musi zmienić swoją politykę finansową, a przede wszystkim znieść wszelkie ograniczenia przewozowe. (3)

Pamiętajmy o Górnym Śląsku.

Robotnicy rolni do Austrii

Celem pozyskania nowego rynku pracy dla naszych bezrobotnych Urząd emigracyjny przy zainicjacji pracy i opieki społecznej rozpoczął pertraktacje z rządem austriackim, który zgłosił w swoim czasie zapotrzebowania na znaczną liczbę robotników sezonowych, głównie do uprawy buraków cukrowych. W wyniku tych pertraktacji został w Krakowie 20 czerwca zawarty układ resortowy między urzędem emigracyjnym a min. rolnictwa i leśnictwa republiki austriackiej.

Czas trwania układu przewidziany jest na okres 2 letni do końca 22 roku, o ile nie zostanie wcześniej przez jedną ze stron wypowiedziany.

Warunki płacy i pracy następujące:

Robotnik dorosły otrzymuje 105 koron austriackich dziennie, czas pracy został uzgodniony z czasem obowiązującym robotnika austriackiego. Ponadto należy się robotnikowi całkowite utrzymanie względnie deputat, który nie może być wymieniany na ekwiwalent pie-

niężny, oraz mieszkanie dla rodzin, osobne opał i światło.

W korzystaniu z ustaw ubezpieczeniowych robotnik polski jest zrównany z miejscowym robotnikiem i nie może być w razie strajku robotników austriackich użyty jako łamistrajk.

W razie zerwania umowy z winy pracodawcy winien tenże tytułem kary zwrócić robotnikowi kaucję w podwójnej wysokości. Transport z Polski do Austrii i z powrotem odbywa się na koszt pracodawcy, który ponosi również koszty wiz paszportowych i wyżywienie w czasie drogi.

Celem ułatwienia przesyłki oszczędności do kraju został przewidziany sposób, stosowany z powodzeniem dla robotników polskich we Francji. Przesyłka będzie się odbywać za pośrednictwem ataché emigracyjnego przy poselstwie polskim w Wiedniu. Wpłaty zaś będą dokonywane po kursie dnia wypłaty przez pocztową kasę oszczędności. (3)

Z kraju.

Wyjeżdżający do Krymii winni się zaopatrzyć w orobną waiute jak 5—10—20 marokowa, której brak daje się tam dotkliwie odczuwać.

Akcja cennikowa dziennikarzy warszawskich.

W dniu 6 b. m. odbyło się wainie zgromadzenie Syndykatu dziennikarzy warszawskich, na którym w szeregu innych spraw uchwalono przystąpić do uregulowania płac współpracowników redakcji.

Wybrano specjalną ad hoc komisję cennikową dla której jako wytyczne dla jej akcji ustalono minimum wynagrodzenia dziennikarzy 50 do 80 tysięcy marek miesięcznie, zależnie od uzdolnienia i stosunków rodzinnych.

Nadto syndykat warszawski postanowił zwrócić się do syndykatów dziennikarskich Krakowa, Lwowa i Poznania celem uzgodnienia akcji cennikowej. (8)

Z dziejów naszej „biurokracji”

Znów podwyżki, znów nowe dodatki, za pomocą. Państwo nie zapomina o swoich pracownikach. Zdawałoby się, że wszystko jest w porządku. A jednak... sprawa bytu urzędników państwowych nieco w odmiennym przedstawia się świetle.

Po ostatnim podniesieniu mnożnika, dodaniu w Warszawie i Łodzi t. zw. „dodatku wyrównawczego” — przeciętna płaca urzędnika państwowego, obciążonego rodziną, poczynając od referenta do naczelnika wydziału włączynie (VII, VI i V kateg.) wynosi obecnie 20000 mk. miesięcznie (na prowincji znacznie mniej). Chyba nie potrzeba dowodzić, iż jest to mniej niż minimum, czyli innymi słowy: za dużo aby umrzeć z głodu, za mało aby żyć. Nic też dziwnego, że we wszystkich urzędach coraz większy brak ludzi wykwalifikowanych.

Chcąc zaradzić złemu, bodaj w pewnej mierze, rząd uchwycił się środka przez wprowadzenie dodatków za kierownictwo mieć nie wielką ilość naczelników i szefów wykwalifikowanych, dobrze płatnych.

Personel referendarski może być już wobec tego gorszy, może się często zmieniać, aby tylko wyszkoleni w urzędowaniu kierownicy departamentów, sekcji, urzędów i wydziałów by-

i zadowoleni i pozostali na miejscu.

Trudno jest pojąć zaiste dlaczego urzędnik V-go i IV-go stopnia, zajmując już z tytułu swego stopnia służbowego stanowisko kierownicze, ma jeszcze otrzymywać „specjalne dodatki za kierownictwo”? Postawienie w ten sposób sprawy obniża rolę referentów, na których faktycznie opiera się cała struktura państwowa, i jeszcze bardziej rozgorycza referendarską kastę urzędniczą, pobudzając ją do emigrowania bądź do wolnych zawodów bądź do służby prywatnej. Ale na ich miejscu trzeba znów przyjąć innych jeszcze mniej nota bene wykwalifikowanych.

Pytamy tedy, po jakiego licha trzymać te falangi że płatnych motolków i ubierać ich w piękny tytuł referentów, skoro wiemy czego od referenta żądać, ale i co się mu wzamian za to należy. Czyż jeżeli pp. kierownicy mogą się obejść bez kwalifikowanych referentów, nie lepiej przydać im dobrze płatnych kancelistów którzy przynajmniej nie będą mieli żadnych pretensji z tytułu swego upośledzenia w zawodzie... Ot logika paskopiasłów, 9

Z TEATRU WIELKIEGO W POZNANIU.

(k) Wskutek zażegnania nieporozumień pomiędzy Magistratem, Radą Miejską a Dyrektorem Opery p. Adamem Dołżyckim, ten ostatni pozostanie w Pomorzu i będzie prowadził sezon operowy oraz koncertowy 1921—1922 rok.

Senat gdański przeciwko Polsce

(wp) Wczoraj i dziś toczyła się w Sejmie gdańskim dyskusja w sprawie braku mieszkań i podatku mieszkaniowego. Mówcy ze strony lewicy atakowali bardzo ostro senat gdański za przewlekaniu, w nieskończoność rokowań z Polską byleby tylko w interesie Niemiec nie dopuścić do porozumienia między Polską a Gdańskiem.

Senat nie czyni w sprawie usunięcia bezrobocia utrudnia byt i rozwój przemysłu polskiego w Gdańsku mogącego zatrudnić liczną rzeszę robotników gdańskich. Senat nie chce dopuścić do porozumienia z Polską.

Popierajcie przemysł polski.

Czary Porroha

—o—

Powoli odpadały od niego jak łuski, troski i udarczenia ostatnich dni. W Sulymie leżała poprostu już w powietrzu wiara w magię Porrohów i ich djabelskie sztuczki.

Żał przedstawił się mu już cały ten kraj Porrohów tylko jako szary wązki rąbek, jakby cienka, nieszkodliwa nić, łącząca gdzieś na horyzoncie morze ze spowitą w błękitne mgły wyżyną krainy Mendysów.

Gdy tak stał na pokładzie spacerowym, nadszedł kapitan okrętu, pozdrowił go i na znak przyjaznych uczuć splunął w spienioną przez okrętową śrubę, wodę.

„Słyszałem że pan jest uczonym i badaczem”, zagadał doń po tym oryginalnym pozdrowieniu. „Znalazłem dziś rano na brzegu komiczny, dziwaczny przedmiot. Jeszczem dotąd nigdy czegoś podobnego nie widział. Może to pana zainteresuje”.

„Cóż to takiego?” zapytał Pollock.

„Wędzona głowa”.

„Co takiego?” zapytał Pollock.

„Uwędzona w dymie głowa. Ha, ha! Głowa jednego z tych baranów Porrohów. Caluteńka pokłuta miejsce w miejsce nożami. A z panem co się dzieje. Mister? Nic? Nie wiedziałem że z pana taki nerwowy chłop. Pozie leniał pan formalnie na twarzy. Do pioruna, kiepski z pana żeglarz. Już dobrze? He?... —A więc z tą głową coś nie jest w porządku.

Włożyłem ją w mojej kabinie razem z kilku węzami dosłaja ze spirytusem i niech mię powiesz, jeżeli lże — mówię panu, pływa to cudo czaszką na dół. Hallo?!..”

Pollock wydał z siebie nieartykułowy okrzyk. Rzucił się jak oszalały i zbiegł na tylny pokład, nawpół już zdecydowany rzucić się w morze.

„Hallo!” wołał kapitan. „Jack, Philipp trzymajcie go, stać u licha! Człowieku, nie kroku dalej! Co się z panem dzieje? pan oszalał?!”

Pollock przetarł ręką czoło. Nie był zbyt dobrze usposobiony do udzielania obszernych objaśnień. „Zdaje mi się”, powiedział, „że rzeczywście nieraz nie dużo mi już brakuje do tego, abym naprawdę zwarował. Cierpię na silne bóle głowy. Przychodzą tak nagle... Pan wybaczy mi moje zachowanie, nieprawdaż?”

Był błąd jak ściana i cały oblany potem. Nagle z całą jasnością uświadomił sobie niebezpieczeństwo, któreby mu groziło, gdy by zwątpiono w jego zdrowy rozum. Zadał więc sobie wiele trudu, by pozyskać na nowo zaufanie kapitana, odpowiadając mu na jego pełne współczucia pytania, przyjmując wdzięcznie jego rady — i co było decydującym okazując żywe zainteresowanie dla jego prywatnego handlu osobliwosciami. Kapitn opisał mu aż do najdrobniejszych szczegółów znalezioną głowę, a Pollock musiał zaciąć zęby i słuchać.

I przyszyły na niego na owym okręcie czasy znacznie może jeszcze gorsze od tych

ciężkich dni w Sulymie. Cały dzień walczył z halucynacyjnym zwiidywaniem mu się wszędzie tej gniebiącej go swą wszechobecnością głowy które zagrażało mu pomieszaniami zdrowych zmysłów. Nieraz zdawało mu się, że okręt jest przezroczysty, jakby był ze szkła, i wtedy widział wyraźnie w kapitańskiej kajucie pływającą naodwrot głowę i jej szkaradną twarz. W nocy dręczyły go dawne zmyry senne.

W Bathurst przesiadał się na okręt, pływający do Teneryfyy, a prawdziwa głowa Porroha pozostała na pierwszym okręcie. Ale nie opuściły go złe jego sny i głuchy ból wszystkich członków. Z Teneryfyy popłynął znów innym parowcem dalej, ale widmo głowy szło za nim. Grał w karty, usiłował czytać i zaczął się zapijać. Zdawał sobie z tego dokładnie sprawę, że jego zdradziecka wyobraźnia wiedzie go do zguby. Okręt, który jechał, pasażerowie, majtkowie, bezmierne morze, wszystko to zdawało mu się niby częściami jakiegoś niewyraźnego, widmowego mamidla, które naksztalt zasłony zawisło między nim a tym straszliwie rzeczywistym światem. Przez tę zasłonę wystawiał głowę Porroh. Jego szatańska twarz wyrastała do potwornych rozmiarów i stawała się jedynym prawdziwym, niezaprzeczalnie egzystującym przedmiotem w jego całym otoczeniu. W takich chwilach zrywał się i dotykał otaczających przedmiotów, grzł się w język, parzył się zapalką w rękę, albo wbijał sobie igłę w ciało...

(d. c. n.)

Ministerstwo czy s 0 2 e kamie lczni?

Ważne zebranie dozorców postanowiło wezwać policję, aby nie wtrącała się do spraw strajku...

Zaiste rozbrajająca bezczelność! Chodniki od tygodni niezamiatane, czystość w kamienicach pod zdechłym psem, ludziska goździnami dobijają się do bram własnych domów... Nie to!

Hygijene diabli wzięli, ty sobie spij, gdzie chcesz, chociaż masz mieszkanie i jesteś wolnym obywatelem Polski. O Boże broń — nie żadał interwencji władz bezpieczeństwa w obronie tych praw swoich...

Cóż to! Jako wolny (!) obywatel, możesz mieć dobre schronienie na wolnym, świe-

żan powietrzu. Na co ci bywały, kiedyś ty w — Polsce.

Doprawdy zjadliwa rozpacz cisnie się człowiekowi na usta wobec tej anarchji rozpuszczonych żywiołów, podczas gdy rząd — milczy jakby mu to było na rękę, albo co najmniej nie szkodziło.

Aż doszło do tego, że policję wzywają, by — nie wtrącała się do spraw strajku do spraw, których sanacja jest tylko obowiązkiem tych organów.

O zgrozo! — Anarchja za progiem! — Ale ciekawi jesteśmy, co z odpowiedzi — policja?

Ze stow. właścicieli nieruchomości.

a) W sali tow. kred. miejskiego odbyło się doroczne zebranie ogólne stow. właścicieli nieruchomości m. Łodzi (Krótka 4).

Odczytane sprawozdanie z działalności za rządu stowarzyszenia za rok ubiegły wykazuje że rozpoczęto walkę o ustawę o ochronie lokatorów opracowaniem memoriału do władz najwyższych i od Sejmu wykazując niesprawiedliwe ustawy, a co gorsze ustawy pociągające za sobą złe skutki dla samych lokatorów, ruinę domów i nieobliczalne straty dla państwa. W celu przyspieszenia wniesienia do sejmu wniosku o zmianę ustawy z d 8 czerwca 1919 r wysła no delegację do Warszawy gdzie dowiedziano się, że projekt dotyczący podwyżek cen mieszkań od 20 do 100 proc. i sklepów o 150 proc. w stosunku do ceny z roku 1914 został przez ministerstwo zdrowia aprowizacji i sprawiedliwości przedstawiony radzie ministrów i wniesiony do Sejmu. Dowiedziano się następnie że wszelkie mieszkania odnajmowane będą przez urząd mieszkaniowy, który dokonywać też będzie reperacji na koszt właścicieli domów, że od lokatorów pobierany będzie podatek w wysokości aż do 100 proc. płaconego komornego na fundusz budowy nowych domów. Fundusz ten według obliczenia ministerstwa zdrowia wynosić ma w Królestwie Polskiem rocznie około trzech miliardów marek.

Wobec wielce szkodliwej i podburzającej działalności dla miasta kierownika urzędu mieszkaniowego dr. Grinberga wystąpiono do wojewody z memoriałem o usunięcie go z zajmowanego stanowiska.

W dn. 10 maja 1920 zwrócono się do marszałka Sejmu i rady ministrów o przekazanie sprawy mieszkaniowej ministrowi skarbu i poczynienia zmian w ustawie o ochronie lokatorów, dotyczących podwyższenia komornego i warunków najmu lokali.

Stan finansowy stowarzyszenia był w roku sprawozdawczym bardzo krytyczny, zwłaszcza wobec szalonego spadku waluty.

Sprawozdanie rachunkowe za rok 1921 wykazuje, że dochody wyniosły mk. 385,966, zaś wydatki mk. 385,956.

Zatwierdzono preliminarz budżetu na rok 1921, który przewiduje w dochodach mk. 820 000 a w wydatkach mk. 860,000.

P. Łęczycki dowodził, że składki członkowskie są niskie i muszą być podwyższone, wobec tego ustalono następujące składki: I kategoria mk. 1000, II kategoria mk. 600, III kategoria mk. 400, IV kategoria mk. 200.

Członek stowarzyszenia, p. Hubec przedstawiając krytyczny stan budowli w Łodzi, zarzucił zarządowi zbytnią opieszałość w tym względzie. Następnie zebrani przyjęli warunki dozoców domowych. Doktorowa Łubieńska za znacząc, że nie można spodziewać się pomocy materialnej od rządu na odnowienie domów zgłasza wniosek: ażeby stworzyć samopomoc prywatną, któraby zajęła się gromadzeniem kapitałów na odbudowę zrujnowanych domów. W tem miejscu p. Credo nadmienia że lubo rząd wyznaczył na miasto w Polsce 12 milionów marek (na Łódź przypadnie znikoma cyfra, to jednak suma ta przeznaczona jest wyłącznie na domy uszkodzone wskutek działań wojennych. Członek p. Turkeltaub krytykuje nową projektowaną ustawę o ochronie lokatorów i wykazuje bezzasadność jej. P. Turkeltaub jest zdania, iż należy oddać wszystkie domy do dyspozycji rządowi i niechaj rząd spróbuje prowadzić sam administrację. Niewątpliwie po pół roku rząd zwróci do stowarzyszenia, aby z powrotem objęło w posiadanie domy.

W celu przeprowadzenia specjalnej dyskusji nad wnioskiem pani Łubieńskiej i powołania do życia projektowanej organizacji samobrony właścicieli nieruchomości postanowiono zwołać w najbliższym czasie nadzwyczajne zebranie.

W końcu dokonano wyborów do zarządu komisji rewizyjnej.

KRONIKA.

—o—

— W związku z nadużyciem w Urzędzie Mieszkaniowym.

a) W związku z nadużyciem, którego do puścili się dwaj pracownicy Urzędu Mieszkaniowego, wyjaśnia się, co następuje: 23—6 r. b. zgłosił się do kierownika urzędu zarządzający prywatną instytucją handlową p. O. w towarzystwie swego urzędnika p. P. i oznajmili, że kontroler urzędu Kubiak wspólnie z korespondentem urzędu Netzlem zażądali za wskazanie mieszkania i zalegalizowanie wolnego podnajmu w urzędzie 225 tysięcy mk którą to sumę zgodnie z żądaniem otrzymali. Wszczęto niezwłocznie przez kierownika urzędu dochodzenie, ustaliło prawdziwość pomienionego zeznania, wobec czego urzędnicy Netzle i Kubiak zostali przez prezydenta miasta zwolnieni z urzędu, a sprawa została przesłana do Wydziału Prawnego Magistratu w celu nadania jej właściwego biegu.

Dochodzenie pierwiastkowe ustaliło, że poza urzędnikami Netzlem i Kubiakiem żaden z funkcjonariuszy urzędu nie brał udziału w dokonanym przestępstwie. — Dalsze śledztwo zostało przekazane władzom sądowym.

— Zażegnanie strajku pracowników miejskich.

a) Przed kilku tygodniami Związek pracowników miejskich, obejmujący urzędników robotników, odkażaczy, itd., zwrócił się do magistratu z prośbą o podwyższenie pensji od 1 lipca b.r.

Na wczorajszym posiedzeniu magistratu oświadczone pracownikom, iż magistrat zgadza się zasadniczo na podwyżkę, lecz uzależnia ją od zasiłku z ministerjum skarbu.

Celem uzyskania odpowiednich kredytów magistrat wysłał do ministerjum skarbu delegację z dr. Stupnickim na czele, polecając delegacji przypomnieć zarazem ministerjum skarbu, że podatki które mogą dać dochody miastu, jak szkolny, spirytusowe, i energii przemysłowej, czekają w biurkach ministerjum już trzeci miesiąc, na zatwierdzenie.

— Zgon powstaniec.

Dnia 7 lipca b. r. rozstał się z tym światem weteran z powstania 63 roku, Adolf Jachman w wieku lat 85.

Zmarły służył w oddziale kawaleryjskim Tułanowskiego, brał udział pod Sędziszowem (pow. Tark) i następnie pod Kraszynie koło Częstochowy gdzie został ranny.

Pogrzeb odbędzie dnia 9 lipca z mieszkania przy ul. Franciszkańskiej Nr. 36 o godz. 4 po południu na które zapraszają koledzy.

Cześć jego pamięci!

(—) Powrót ks. Wyrzykowskiego.

— Na skutek usilnych starań parafian powraca ze zagrzeba dnia 10 b. m. ks. prałat Wacław Wyrzykowski na stanowisko proboszcza parafii św. Anny na miejscu ś. p. ks. d-ra Piotra Nowakowskiego. Ponieważ ks. W. Wyrzykowski znany nam jest z lat ubiegłych z radością witamy naszego, kochanego pasterza — za parafjan F. Solarczyk, A. Kiliński. (2)

(—) O metryce dla działalności szkolnej.

a) Komisja powszechnego nauczania wywala rodziców, aby zawczasu wyrabiali w urzędach stanów cywilnego metryki urodzenia.

Dokumenty te są niezbędne przy zapisach dzieci, gdyż inaczej zarządy szkół nie mają możności skompletowania list dzieci i ułożenia metryki szkolnej. (2)

— Wypłata pensji nauczycielstwu nietatowemu.

a) Dziś, w sobotę, o g. 1-ej po południu w lokalu inspekcji szkolnej (Piramowicza 5) wypłacona będzie pensja dla księży prefektów, katechetów, nauczycielek robót ręcznych i nauczycieli religii wyznania mojżeszowego szkół powszechnych w Łodzi. (3)

— Nominacja

(a) Ministerjum W. R. i O. P. zamianowało dołychezasowego inspektora szkolnego w Szkółce p. Antoniego Bielawskiego, zastępcą inspektora szkolnego w Łodzi.

— Wybuch benzyny.

W mieszkaniu przy ul. Północnej N. 18, nastąpił wybuch benzyny, skutkiem nieostrożnego obchodzenia się z maszynką. Od wybuchu tego uległ ciężkiemu poparzeniu 13 letni Szilem Prewia, którego lekarz pogotowia odwiózł do szpitala Poznańskiego.

— Zajęcie z policją

Wczoraj przy zbiegu ulic 1-go Maja i Zakątnej wynikła zacięta bójka między żołnierzami zdemobilizowanymi a jakąś kobietą i dwoma cywilnymi. Przechodzący podówczas przodownik 6-go komisariatu Jan Zawierucha, wezwawszy do pomocy dwóch posterunkowych wniósł się w sprawę i winnych bójki chciał sprowadzić do Komisariatu. Wówczas żołnierze rzucili się na Zawieruchę i zaczęli go bić. Jeden z żołnierzy 28 p.p. Madrowicz usiłował rozbroić przodownika, wyrzucając mu broń z ręki. Gdy przodownik Zawierucha użył broni napastnicy zmuszani byli uciec się z nim do Koszar 28-go pułku piechoty. Przed koszarami, na dany sygnał wybiegli z gmachu żołnierze i zaczęli turkotać policję. Na krzyk nadbiegł kapral Jaskolaki, wezwał wartę która żołnierzy rozpędziła. Głównych sprawców zajęcia Madrowicza i Karasia, jako szeregowców 28 p.p. zatrzymano na razie w koszarach, zkad następnie przesłano do Dowództwa miasta; zdemobilizowanych zaś żołnierzy Stanisława Fratezaka, Wincentego Frydego, Adama Sobiaka i Stanisława Kujawę przesłano do Urzędu Śledczego.

— Wypadek śmiertelny na kolejach dojazdowej.

a) Zamieszkały w Konstancynie Jerzy nad Szmid uderzony został przez rozrzucony tramwaj na szosie Konstancynowskiej przy przystanku Łańciszówki. Uderzenie było tak silne, że Szmid wkrótce zmarł. Lekarz sta-

dział ogon.

— Pożar.

a) Wybuchł pożar w szaralni pończoch Rotunda i Zeltera przy ul. Pomorskiej Nr. 6. Na tanek werwano 1, 2, 6 oddziały straży ogniowej ochotniczej — Dzięki usilnej pracy pożar umiejscowiono. Spadła się jedna sala na parterze. Straty obliczają na kilkadziesiąt tysięcy marek. Wypadków z ludzmi nie było. 5

— Napad handycki.

a) Do mieszkania Katarzyny Kozal przy ul. Bankowej 25 wtargnęło 3-ch bandytów, którzy korzystając z obecności jednej bezbronnej kobiety, splądrowali całe mieszkanie związali własną chustkę mieszkania zrabowali kilkanaście tysięcy marek potem zbiegli — Zarządzono energiczne dochodzenie. (5)

— Napad handycki.

Dnia 5 b. m. o godz. 15-ej trzech bandytów uzbrojonych w rewolwery dokonało napadu rabunkowego na mieszkanie Katarzyny Koral zam. przy ul. Bankowej Nr 25

Bandyci powiązawszy Koralową i zrabowali 5.300 marek zbiegli.

— Wypadek kolejowy.

a) Na stacji Łódź—Kaliska manewrujący wagon najechał na Stanisława Dawida, żołnierza 18 p., któremu koła wagonu obcięły obie nogi. W stanie agonji Dawida lekarz po-

gotowia odwiedził do szpitala przy ul. Przędzalanej Nr. 72.

— Napad na przewodnika kolejowego.

a) Na ul. Rokicińskiej Nr. 35, czterech młodych ludzi napadło wczoraj na przewodnika konnego oddziału policji państwowej Andrzeja Romana. Trzech napastników zdołano zaarrestować, czwarty zbiegł. Aresztowani są to: Walerjan Karczewski, Marian Karczewski, i Józef Strumiło.

— Nagłe zgony.

a) Na ul. Nowomiejskiej Nr. 6, zmarł nagle nieznanym mężczyzną. Zwłoki zabezpieczono do zejścia władz sądowych.

— W mieszkaniu przy ul. Rokicińskiej Nr. 100, zmarł nagle Stanisław Kaczmarek.

— Aresztowanie złodzieji i paserów.

a) Policja aresztowała sprawców kradzieży w fabryce K. Krauzego, przy ul. Wólczańskiej 12, Sa to Stanisław Krawczyk i Antoni Malczewski. Przytrzymano również paserów Moszka Gajsenberga i Jakóba Szmelskiego, zam. przy ul. Bankowej 17.

Komunikaty

W niedzielę dn. 10 lipca r. b. ul. Letnia nr. 1 odbędzie się wielka zabawa ogrodowa połączona z loterią fantową, bufet na miejscu obficie zaopatrzone, ceny niskie.

2328

(—) Diabli drukarski.

We wczorajszym numerze świątecznym dopatrzając korektora wkładły się następujące pomysły: str 3 „Nadzia żaba” wiersz 9 od góry zamiast „ciężarem” ma być „ciekawem”, str. 4 „Pensje kelnerów” wiersz 3-ci od góry, 2-ga szpalta zamiast „flegmą angielską policjanta” ma być: „flegmą angielskiego policjanta”, wiersz 7, 2-ga szpalta zamiast „mądrością” ma być „większością” i wiersz przedostatni zamiast „wróćcie”, ma być „wreszcie”. (2)

ZYGZAK.

(O) Na uroczystym posiedzeniu Komitetu Tanich Kuchni w poniedziałek 4 bm. postanowiono ulicę Cegielnianą albo ulicę Przejazd przemianować na ulicę H. Hoovera. O ile na dają się do zmian nazwy ulic, pochodzących od imion i nazwisk łódzkich obywateli, jak naprz. Golca, Fajfra, Szulca, Karola, Emili, lub urzędnicze jak Gubernatorska i itp. tyle należałoby zachować nazwy ulic rodzajowe, dające pewną charakterystykę miejscowości przez które te ulice przechodzą. Naprzykład Cegielniana wskazuje, że to kiedyś była droga do cegielni, Przejazd — że prowadził pierwszego przejazdu kolejowego. —

Ulicą Hoovera możnaby nazwać ulicę jaką ładną naprz. Pustą, Gubernatorską, ale Cegielniana chyba się nie nadaje na to, choćby ze względu na wielką ilość żydów na tej ulicy i zapachu cebuli — czego Hoover prawdopodobnie zwolennikiem nie jest.

PRZEMYSŁ I HANDEL.

Warszawa 8-7.		Łódź		Kraków 6-7	
Listy zast. ziem. za rub 100	285	Przebiej	775	Łkanina	
Dolary " " za mk. 100	81	B-cia Jabikowscy		C. Hartwig	
Funtów szter.	1815 t.	Rudzi	25400	Papiernia Bydgoszcz.	245
Franki francuskie	t.	Starachowice	7373		
Franki szwajcarskie	t.	Zawlercie	2300		
Marki niemieckie		Zyrardów	46500		
Korony czeskie		Lilpop	3550		
Bank Handl. w Warszawie I-VIII	1625 1650	Poznań 5-7			
" Dyskontowy " I-VI		Bank Handlowy Poznań V-VIII	335		
" Kredytowy " I-V	2100	H. Cegielski I -VI-VII	280		
Bank Zachodni I-V	1425	"Patria"	530		
Zakłady Ostrowieckie	8250	Poznańska Spółka Drzewna			
Borkowski I-V	1650	Wagon Ostrowo	160		
		Wytwórnia Maszyn Mińskich	500		

Ofiary.

Na Czerwony Krzyż.

P. Nadler Traugot złożył mk. 500. Beziemiennie mk. 200. Bezimiennie mk. 1000.

Na Górny Śląsk.

P. inż. Irena Wojciechowska zł. mk. 1000.

Bezimiennie mk. 139. Bezimiennie 80. Szkoła pow. Nr 12 kl. 2-a mk. 172, wychowawczyn Budzyńska 200, kl. 4 mk. 200, kierownik szkoły mk. 200 razem 772. p Horn 500, Kupern 300 Plewiński 1200 jako karę, Tow. Spiewacze „Harmonja” przy kościele N. M. Panny mk. 2000, Uczennice 4 kl. b. szkoły pow. Nr 31 mk. 150, Ułaszewski G. komisarz 7-go komisariatu złożył mk. 1000. W pierwszą bolesną rocznicę śmierci nieodżałowanego ś.p. St. Kreutzera złożyła żona mk. 500. Klijent kom. „Singer” pan Jamny złożył mk. 200. Ed. Zakowski wieś Kaszewice mk. 700. Pracownicy firmy J. Kowalczyk zł. mk. 2000 firma J. Kowalczyk mk. 3000. Pan Klossa jako kar. złożył mk. 100

Na Statuę M. B. Zwycięskiej.

P. Dicht Jan mk. 200. Bez. m. 100 Andrzejostwo Kowalczyk 200. Tow. Spiewacze „Harmonja” przy kościele N. M. Panny mk. 1000, Janina Wyszegrocka złożyła mk. 1000, pan Wyszegrocki 100, p. Dąbrowska złożyła z racji ocalenia od pożaru mk. 100.

Na Gniazdo.

Pan Antoni Mądry zł. mk. 200.

Na obronę sierot żołnierskich.

Oficerowie i podoficerowie do wództw

żand. wojskowej Nr 4 Zamiast wieńca na grób ś. p. żand. Pazynkowskiego mk. 3670.

Na stypendjum.

Kierownik szkoły pow. Nr. 65 p. Jasiński wpłacił zebrane przez działy szkolną mk. 1600. 9)

Z OSTATNIEJ CHWILI

Sprawa Gdańska w Radzie Ligi Narodów.

GDANSK. 87. (EE) Donoszą z Genewy, że najbliższe posiedzenie Rady Ligi Narodów wyznaczono na 1 września. Rozważa na będzie na niem sprawa Gdańska. 5 dni później odbędzie się walne zebranie Ligi, na którym delegacja polska oznajmi stanowisko rządu polskiego wobec postanowień, dotyczących mandatu obrony militarnej Gdańska.

W ROSJI PŁONA LASY.

RYGA. 87. (EE) Z powodu długo trwałej suszy w Rosji wybuchły pożary lasów zwłaszcza w gubernji moskiewskiej. Katastrofa przybiera coraz groźniejsze rozmiary.

ZABURZENIA W CIEPLICACH.

PRESZBURG. 87. (EE) W Cieplicach Trenczyńskich wybuchły zaburzenia. Żandar-

mi strzelali do tłumów.

Powód zajścia był następujący: Do Cieplic przybył ks. Hlinka, celem naradzenia się z meżami zaufania. Właśnie odbywały się uroczystości na cześć Husa. Na dworcu za uważał ks. Hlinka portret Husa i polecił go usunąć. — Gdy wezwanie nie poskutkowało, udał się do miejscowego księdza i wraz z nim i żandarmem udał się na dworzec, by dokończyć zdjęcie portretu. —

Zandarmi aresztowali kilkadziesiąt osób na dworcu. — Tłum Słowaków chciał odbić aresztowanych i zaatakował żandarmów kijami i kamieniami.

W odpowiedzi ci dali salwę. 1 osoba jest zabita, kilka rannych.

Cement, gips, tekturę smołowcową, smołę gazową, oleje: maszynowy, cylindrowy do przegrzanej pary, gazowy, smar „Tovotte”, smar do wozów, wazelinę techniczną poleca hurtowo i detalicznie

Dom Handlowo-Przemysłowy Mittelstuedt i Kuligowski

Łódź, Przejazd 42/44.

2105-B-4

"GLEBA"

Spółka Ziemiańska Producentów Cykorji
RUTKOWSKI, LISOWSKI i Spółka w WŁOCŁAWKU.

Zawiadamiamy zwolenników naszej cykorji, że dzięki ostatnio wprowadzonym udoskonaleniom technicznym, jeszcze ulepszyła swoją produkcję i zmieniła opakowanie, tak że obecnie nasza

Swieża Cykorja

opakowana jest w etykietę koloru pomarańczowego.

Reprezentacja na Łódź i okolice:
Franciszek GLUGLA i Sp. Łódź, Południowa 29.

2120-B-5

OGŁOSZENIE.

Ostrzega się przed nabyciem niżej wymienionych walorów zagubionych w dniu 5 lipca r. b.
przekaz № 564 mk. 10.000 pl. 3-VII 1921 r. na Łódź z wystawienia firmy Ch. Wislicki z Łodzi, na zlecenie I. Schneidera, z żyrem
przekaz № 614 mk. 100 pl. 4-VII 1921 r. na Łódź z wystawienia domu Ekspedycyjnego „Lloyd Wielkopolski” Łódź na zlecenie B.-ci Bodzechowskich z żyrem Tow. Akc. S. Rosenblatt
przekaz № 563 mk. 6.750 pl. 4-VII 1921 r. na Łódź z wystawienia J. Chanachowicza na zlecenie I. Lassman, z żyrem A. Schulde
kwit zaliczeniowy mk. 12.752 pl. 15-VII 1921 r. na Łódź z wystawienia domu ekspedyc. „Ekspres” w Łodzi na zlecenie I. Rosenbluma, z żyrem Weinstucha i Leder Heiman
przekaz na Bank Małopolski w Łodzi mk. 104.742 pl. 17-VII 1921 r. z wystawienia M. M. Kałucki i S-ka w Łodzi na zlecenie Kind i Fischer z żyrem Leder i Heiman
Prosimy znalazcę o zgłoszenie się do naszego biura w Łodzi ul. Piotrkowska 215 oraz zwrot zagubionych walorów za wynagrodzeniem.
„Przemysł Chemiczny w Polsce
Spółka Akcyjna w Zgierzu”
2233-D-1

Kawaler

inteligentny i zamożny, lat 26, wzrostu wysokiego, oczy niebieskie, duże włosy blond, pracuje jako majster tkacki pobiera 40,000 mk. mies.

Z powodu braku znajomości pań poszukuje

towarzyszki życia

Panie do lat 25 ciu (młode wdówki nie wykluczone) również zamożne i inteligentne, a którym zależy na szczęśliwym zamążwzięciu, niechaj spieszą złożyć oferty do Administracji pod litery W. W. Rzecz traktuje się poważnie. Dyskrecja zapewniona honorem.

2274-D-1

Tani, szybki i łatwy obrót pieniądza,

leży w interesie każdego kupca i przemysłowca
Otwierajcie konta czekowe w Poczto-
wej Kasie Oszczędności. 2306-B-4

Murarze, cieśle i robotnicy

otrzymają zajęcia przy ulicy Piotrkowskiej 111
Zgłoszenia przyjmuje

Wydział Gospodarczy Polbalu
ul. Piotrkowska 125
(P 2319 3)

"MARGOT"

PIOTRKOWSKA 64

Ostatnie nowości wiedeńskie:

Bluzki etam. ręcznie haftowane,
Płaszczki jedw., wełn. i podróżne.

Wykwintna bielizna damska!

Jedw; zakiety i bluzki trykotowe!

2063B

! NA CZASIE.

Wobec braku cukru poleca się kawę słodzoną
pod nazwą „KAWO - SŁODOL”

Po ugotowaniu otrzymuje się kawę aromatyczną, słodką, smaczną i pożywną.

Zadać wszędzie:

Główny skład: Józef Trawkowski, Brzezinska 56 (apteka)
2292-4-B

Pierwszorzędny majster

obeznany z frezowaniem delikatnych i masowych artykułów, poszukiwany do Fabryki Maszyn. Oferty, referencje dla I. D. 507 do P 2329 2 Administracji niniejszego pisma.

Komitet Samopomocy Społecznej Spożywców

Niedziela dn. 10 lipca 1921 r. o g. 10 p. odbędzie się wspaniała zabawa w lesie „Wółówka” przy szosie Pabjanickiej, przystanek „Marysin”.

Program zabawy: tańce, śpiew, poczta, confetti. Przygrywać będzie orkiestra Policji Państwowej w składzie 28 instrumentów.

Bufet na miejscu zaopatrzonej obficie

Dodatkowe tramwaje dojazdowe czynne są do godz. 10-ej wiecz., resorki o 12-ej w nocy.

Cukier tani sprowadza Komitet S. S. S. dla swych członków, proszę o szykowanie pieniędzy.
P 2551-2)

Poszukuje się adresu
JANINY DRABENTOWICZ
STEFANA DRABENTOWI-
CZA

zamieszkałych ostatnio w
Łodzi ul. Targowa 28.
Sprawa ważna. Wiadomość
w Administracji „Rozwoju”
2316-D-5

KUPUJĘ

brylanty złoto, srebro
perły, diamenty, stare zęby,
garderobę płacę ceny naj-
wyższe.

Konstantynowska 7, prawa
oficyna, I piętro, Z. Milich
2197

Zawodowa Szkoła kroju i szycia

dypłomowanej uczennicy Paryskiej Akademii Kroju

Apolonji Kopydłowskiej

Łódź, Piotrkowska 154.

Nauka kroju i szycia pasowania i modelowania. Uczennice otrzymują świadectwa. Kurs wszelkich robót ręcznych, słoju i robót freblowskich.

Zapisy od 10-1. Dla pracujących kursy wieczorowe. Sprzedaż asonów papierowych. 2289K

Odciski i brodawki

radikalnie usuwa

tylko Chodakol

provizora farm. Henr. Chodakowskiego
w Warszawie.

Zadać wszędzie

Złoty interes na kresach jest
Z do sprzedania kino teatr ze
sceną i dekoracją i maszyny
sala na 150 os ziem 700 kw i
82 m w samym centrum miasta
cena 2000000 powód sprzedaży
wyjazd do ameryki dowiedzieć
się Al Kosciuszki 41 Wisniewski
2-3

Dla amerykanina

Sprzedam w środku miasta
dom parterowy murowany
z takąż oficyną, placem i
ogródkiem. Duży sklep i
ładne pomieszczenie może
być niedługo wolne, oferty
pod „Okazja” do Rozwoju
2320-3-D

Dr. K. Karnicki

Dr. starszy ordynator szpitala Of-
tal. miedzyn. w Petersburgu,
Choroby oczu.

Przyjmuje od godz. 3-4.

PIOTRKOWSKA 165.

(2223B)

Dr. med.

M. Skłodowska Felauer

Choroby kobiece i akuszeria
ROZWADOWSKA 1,
od 3 i pół. do 5 i pół.

0927-K-1

Nie

kupujcie

wyroby

czeskich!

Teatr Scala

Cegielniana 18.
13 i 14 lipca o g. 8.30 w.
tylko 2 gośc. występy

wieczery artystyczne z udziałem:
Loś Patroni, E. Bodo,
St. Bronieckiego, W. Romanówny, A. Kamińskiego, Z. Ullasa, St. Heronowski
oraz francuskiego duetu tanecznego Les Regans.

W programie:

Oj ta Waluta!!!

Awantura miłośno-giełdowa ze śpiewami i tańcami, z udziałem całego zespołu. W części koncertowej: Piosenki, kuplety, monologi, recytacje, śpiew operowy, tańce.
Początek o godz. 8.30 w.
Bilety w kasie teatru od g 11-2 i od 5 p.p.

2518-B-1

Problemy ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AIAIA! Obrączki ślubne wszystkie fasony pierścionki kolczyki zegary zegarki najtaniej kupić można Brzezińska 10 Jan Placek przy sklepie zakład reperacyjny.
E-5456-17

A.A.A. Kupuję futra, zakłady karakulowe, fokowe garderobę, bieliznę, dywany, meble, maszyny do szycia, placę najlepiej. Wólczńska 45, Chrzastowicz.
3572-00

A! Meble sypialnego, stołowego szafy, otomane, leżankę, biurko, lustra, umywalnie zegar gitarę lanszafy sprzedam tanio Piotrkowska 225 m. 3
w-4

Dom z przyległą posesją miasta do sprzedania wiadomość Kilńskiego 83 mleczarnia. z-1

TACZNOSC!
Obrzyci wybor majątków ziemskich domów willi interesów handlowych w Poznaniu i na Pomorzcu ma do sprzedania Tazycy Bydgoszcz Dworcowa 15
w-5254-2

Sklep spożywczy do sprzedaży przy fabryce w dobrym miejscu dowiedzieć można się kawaleria ul. Krzywa 2
z-5

Sprzedam plac wiadomość Aleksandrowska 43 Kubiak
w-1

Owiec chowanych 150 sztuk dwu strzyżnych do sprzedania Łódź skrzynka pocztowa 17 Wisniewo
w-5

Maszynę Singera sprzedam Sosnowa 17 sklep
w-1

Płasz wilk angielski z początkami tresury 8 miesięczny do sprzedania Lipowa 44 m. 19
w-1

Wózek na resorach kupię oferty Rozwoju A X
z-1

MASZYNA do szycia gabine towa z aparacjami ręcznym prawie nowa i war i takt introligatorski ręczny rower z ostrem kołem w dobrym stanie sprzedam zaraz z racji wyjazdu Juljanowska 4 A Płucieniak
z-1

Kupię kuznię murywaną z mieszkaniem lub wydzierzawie w małym miasteczku lub dużej wsi albo przy szosie Adrejanowa proszę Łódź ul. Nowo-Pabjanicka 35 Stanisław Ignaczk
z-2

Kupuję meble garderoby, dywany, maszyny do szycia placę najlepiej Wajuraich Benedykta 19
w-4

Sprzedam szafę łozko z materacami, komodę, stół krzesła Zgierz Towarowa 6
w-1

Sprzedam meble Stenkiewicza 59 oficyna II wejście II piętro mieszkanie 26
w-1

Motocykl firmy Brennabor 3 1/2 P. S. w dobrym stanie oddam tanio ul. Rzgowska 65 A Roman
w-2

Maszynę Sintera sprzedam Ogrodowa 28 sieni 6 m 14
w-1

Sprzedam i dom murywaną 2, pięt. i dom drev. i pięć plac 42 55 kw. lok i ogród zadzwoniony dowiedzieć się Tarłowa 27 Zawadzki
w-2

Sprzedam dom drewniany w mieście przy tramwaju z dwoma sklepami 560 tysięcy mam również w mieście domy za półtora miliona Piotrkowska 41 m 42 Demel
w-3

Rower w dobrym stanie do sprzedania ul. Zakątna 79 u gospodarza
w-2

Sprzedam lustro i tremo ul. Miłsza 4 m 1
w-2

Okazja dla kupca do sprzedania blisko Łodzi przy linii kolejowej 2 domy parterowe plac z szopami pod węgiel lub drzewo z wagą wozową oraz pół morgi ziemi za półtora miliona Wiadomość Piotrkowska 284 oficyna 51
w-2

Okazja sprzedam 2 włości starego lasu sosnowego przeważnie budowlanego cena 20 milionów Piotrkowska 284 oficyna 51
w-2

Piekarnia z urządzeniem piekarskim do wynajęcia lub samo urządzenie do sprzedania wiadomość ul. Nowo-Zarzevska 55 w godzinie od 5 9
w-1

Do sprzedania 25 komód w dobrym stanie Zielona 12 gospodarz środa czwart. nied.
w-1

Palma pienik 2 met wysoka bardzo piękna jest do sprzedania wiadomość w miesz. W. Kamińskiego ul. Konstantynowska N5
z-1

Sprzedam urządzenie sklepowe niedrogo wiadomość Przejazd 37 sklep z bielizną

Do sprzedania piękna nieruchomość dom składający się 8 m. 2 kuchnia i ogród owocowy 15 letni 1pół morgi ziemi całkowitą obsianą cena 1,800,000 Wiadomość Chojny ul. Trębaczka 22 od 4 pop. Maciaszyczk
w-1

Są do sprzedania 2 wozy nowe na pojedynkę oraz naczynia kucharskie i wózek ręczny wiadomość Rokicińska 147
w-1

Postument do soku i kasa bułetowa do sprzedania Główna 24 skład win
w-2

Kupię dom z ogródkiem na przedmieściu lub sklep Oferty proszę składać do administracji gazety Rozwój pod K. G.
w-2

Sprzedam sklep spożywczy w dobrym punkcie cena stanowiąca 550 tyś. oferty dla A. B. w redakcji
w-2

AAAA! Plac do sprzedania zaraz Rokicińska 160
z-9

Do sprzedania są cegły połówki Dzielna 8 cukiernia
w-2

Sprzedam psa białego obojętnej można od 2-3 17-9 wieczorem Aleja 1-go maja 8 m Frenzel
w-2

Do sprzedania sklep z urządzeniem i mieszkanem, światło elektryczne wiadomość u fryzjera Pańska 81 p. s. w.
w-3

Sprzedam maszynę do szycia skór nie drogo ul. Główna 55 sklep Komisowy
w-2

Sprzedam tanią szafę, łóżko i szafkę ozdobną (biblioteczną) Nawiot 38 m 6
w-3

Niebywała okazja dzierzawa, majątek ziemski 27 włók, dobrej ziemi z inwentarzem żywym i martwym, na bardzo dogodnych warunkach dzierzawa zapłacona na lat 3 zaraz do odstąpienia. Dom Handlowo Pośredniczy Tazycy Piotrkowska 90.
w-5

Wózka i koziolatek trzy miejscowe do sprzedania Piotrkowska 188 sklep
w-3

Różne:

A.A.A. Nauczycielka z francuskim i muzyką otrzyma bardzo korzystną posadę biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109.
E-5352-1

Akaszerka R. Pipikowa Piotrkowska 152 m. 14. Dla pań przyjeżdżających pokój.
B-5369-9

Sklep komisowy Józefy Rutkowskiej, Główna 33, przyjmuję w komis oraz kupuje garderobę, bieliznę, maszyny do szycia, biżuterię i t. p. przedmiotów.
L-2950-1

Pokoju kawalerskiego od zaraz poszukuję ewentualnie tylko na lipiec. Chętnie z utrzymaniem przy inteligentnej rodzinie. Łaskawe zgłoszenia z podaniem warunków dla „W.D. do Redakcji „Rozwoju“.
E-5424-7

Zdemobilizowany żołnierz energiczny mający 3 klasowe wykształcenie poszukuje jakiegoś zajęcia; może złożyć kaucję do 30,000 m. Łaskawe oferty w administracji tegoż pisma sub „Zdemobilizowany“
E-5410-1

Poszukuje się u inteligentnej chrześcijańskiej rodziny pokój oddzielnego z całodziennym utrzymaniem dla dwóch uczniów z prowincji z klas 4 i 6 adresy przyjmie Rozwój sub prowincja
z-1

WAZNE dla osób powracających z Ameryki Kto z powracających z Ameryki chce kupić dom gospodarkę rolną majątek ziemski młyn fabrykę przedsiębiorstwo handlowe i t. p. niech się zwróci z całym zaufaniem do biura pośredniczego „Fortuna“ w Łodzi Wólczńska 165
z-1

Kto chce kupić lub sprzedać majątek ziemski gospodarstwo wille dom hotel interes handlowy i t. p. niech się zgłosi z całym zaufaniem do biura Fortuna Łódź Wólczńska 165,
z-1

Uczeń z 6-cio kl. wykształcony poszukuje jakiegoś kolwiek zajęcia chociażby na przeciąg 3 tygodni czy na miesiąc Oferty pod Zygmant
z-1

Panienska skromnych wymagań znająca się na gospodarstwie pragnie przyjąć posadę do dzieci mogą wyjechać na wieś oferty do Rozwoju sub panienska
z-2

Poszukuję umeblowanego pokoju w centrum miasta od zaraz Łaskawe oferty pod S W do administracji Rozwoju
z-1

Młody inteligentny wykształcony mężczyzna dobrze ułożony materialnie milej powierzonej chętności pragnie poznać panienskę do lat 25 w celu matrymonialnym posag wykluczony dyskrecja zapewniona Łaskawe oferty z fotografiami proszę składać do Rozwoju dla A S
z-1

Do szkoły prywatnej w Łodzi potrzebne 5 nauczycieli wychowawczyń z wykształceniem średnim oraz odpowiedzialnością praktyczną do klas wstępnych Łaskawe oferty w Rozwoju pod 3 pa nienska
z-2

Potrzebni chłopcy do slusarni Wysoka 31
z-1

Pokoju z kuchnią poszukuję od zaraz oferty w Rozwoju pod J Z
z-4

Abiturjent gim. im. Kopernika udziela lekcji sub S M
z-3

Potrzebny chłopiec do praktyki w Zakład meblowy Piotrkowska 44
z-2

Zdemobilizowany sierżant w p. szofer mechanik prowadzący samodzielnie remont samochodów poszukuje posady od zaraz Oferty do adm B W
z-3

Potrzebny lokal na tkalnie ręcznej na kupię też warsztaty oferty do Rozwoju pod Krosna
z-2

Handlowiec poszukuje posady może robić zakupy prowiantów jest odpowiedzialny rodzinie, Łaskawe oferty w administracji tegoż pisma Handlowiec
z-1

Potrzebna dziewczyna do obsługi gości w cukierni Dzielna 8
z-2

Ważne dla pan krawcowych przyjmuje obśtałanki modnych gustownych haftów ręcznych Wanda Bossówna Nawrot 8 lewa oficyna partner od 1-7 popołudnia
z-3

Podręczna potrzebna zaraz do magazynu sukien Wólczńska 29 Szperling
z-3

Pracznosc Krawiec cywilny i wojskowy przyjmuje wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące po cenach b. przystępnych Stefan Kamiński Staro Zarzevska 5 m 20 front
z-3

Potrzebna pracznica samo na stałą służbę Zawadzka 16 praina
z-2

Osoba umiejąca szyć bieliznę i haftować zna się na gospodarstwie przyjmie posadę chodzący u samotnego Oferty do Rozwoju pod lit M M
z-2

Inwalidzi lub zdemobilizowani z początkową praktyką biuro w poszukiwaniu na stałe posady Zgłoszenia pod Biuro
z-1

Potrzebna prasowaczka Konstantynowska 36
z-3

Wóz do sprzedania Długa 164
z-3

Stolarnia mechaniczna w Zgierz przy dworcem kolejowym poszukuje zdolnych stolarzy, maszynowych zgłaszać się ze świadectwami
z-2

Zaginął pies wyżeł ciemno brązowy odpalany odprowadzić za wynagrodzeniem ul. Nawrot 37 m 15
z-2

Zaginął pies wyżeł ciemno brązowy odpalany odprowadzić za wynagrodzeniem ul. Nawrot 37 m 15
z-2

Podkowiński Feliks zam. w Kałomie zagubił paszport polski wydany w Strzemuca gub. Radomskiej k rty powołania wydany w P. K. U. Radom fotografie i pieniądze Łaskawy znalazca proszony jest o odesłanie tylko dowodów
z-2

Stempel Marja zagubiła paszport niem wyd w Łodzi
z-2

Garbalski Szecepan Lipowa 40 zagubił paszport polski wydany w Łodzi
w-1

Matejski Ignacy Franciszkańska 65 zagubiła dowód osobisty wydany w Łodzi i karta robotnicza i metryka urodzenia wydana w parafii Wielimnie
w-2

Słowczak Józef Luiza 49 a zagubił paszport niemiecki wydany w Berlinie
w-2

Klajak Bronisława Luiza 495 zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi
w-2

Tomczak Franciszek zagubił kartę bezterminowego urlopu wydana w P. K. U. p. 51 p Strz. Kał. w Łodzi
w-2

Ekertowi Arturowi skradziono dowód osobisty, karte powołania i świadectwo pracy firmy Singera
w-1

Dąbrowska Bronisława zagubiła paszport polski wydany w Łodzi
w-3

Kulicki Antoni zagubił paszport polski wydany w Łodzi
w-1

Zaginął paszport niemiecki rodzinny wydany w Łodzi Stefana Kaczmarszewskiego
w-1

Zaginął paszport na imię Wera ner Kuster wydany w Głogowsku
w-1

Juljański Bolesław zagubił paszport rosyjski wydany w gminie Kozabiewice i kartę powołania wydaną w P. K. U. w Łodzi
w-1

Skradziono walizę zawierającą bieliznę i paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Józef Wołoszczyk
w-1

Janowi Budzynowi skradziono portfel z pieniędzmi Paszport polski wydany w Łodzi legitymacja chlebową świadectwo na konta i różne inne dowody
z-1

Makowski Zygmunt St. Zarzevska 27 zagubił portfel skórzany czarny zawierający 10 tysięcy marek i dowód osobisty oraz kartę odroczenia wydane w Łodzi.
z-5472-1

Tabaszkievicz Ruchla zagubił tymczasowy dowód osobisty wydany w Łodzi.
5471-1

Kazimiera Dula zam. przy ul. Pabjanickiej 23 zagubiła paszport niem. wyd. w Łodzi
w-3

Rudolf Hemg zam. w Kalmie gm. Wiskitno pow. Łódzki zagubił kartę powołania wyd. P. K. U. g Łódź
w-3

Splewak Irena zagubiła kartę od paszportu wydana z intendentury krawiecko - szewskiej w Łodzi
w-1

Alma Weinert zagubiła dowód osobisty wywany w komen dzie m Łodzi
z-3

